

Aleg. 33.

Sprawozdanie

komisji administracyjnej z petycyi ośmiu inżynierów dróg krajowych
o uregulowanie ich poborów służbowych.

Wysoki Sejmie!

Uchwała sejmowa z 21. Października 1869 zawiera w §. 4. postanowienie, że służbę przy drogach krajowych wypełniać będzie 7 inżynierów, 35 konduktorów i 220 droźników.

Zadaniem inżynierów objętych tym etatem była konserwacja wybudowanych już dróg krajowych, do budowania zaś nowych używani byli inżynierowie nadetatowi, których pobory doliczane były do kosztów konstrukcyi odnośnej drogi.

Do konserwacyi dróg nowo wybudowanych potrzeba było nowych inżynierów okręgowych, których wybierano z pomiędzy inżynierów zatrudnionych przy budowie dróg krajowych. Gdy wszakże etat ograniczony był powołaną uchwałą sejmową z 21. Października 1869 na siedmiu, przeto nowych mianowano „pełniącymi obowiązki inżynierów okręgowych“.

Powstały w taki sposób trzy kategorye inżynierów drogowych:

- a) inżynierowie okręgowi objęci etatem z 1869 r. w liczbie siedmiu;
- b) inżynierowie pełniący obowiązki okręgowych nie objęci tym etatem;
- c) inżynierowie zatrudnieni przy budowie dróg krajowych, również nie objęci etatem.

W skutek petycyi inżynierów i konduktorów o stabilizacyę i przyznanie praw urzędników krajowych, Wysoki Sejm powziął na dniu 23. Października 1881 roku następującą uchwałę:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wymierzyć pięciolecia i emerytury inżynierom i konduktorom dróg krajowych, oraz pensye wdowie dla wdów i dodatki na wychowanie dla sierót po inżynierach i konduktorach pozostałych, a to w równej mierze z innymi stabilizowanymi urzędnikami krajowymi“.

Uchwała ta odmawia wprawdzie inżynierom korzyści służbowych połączonych ze stabilizacyą, ale zapewnia im pięciolecia i emerytury, oraz zaopatrzenia dla wdów i sierót na równi ze stabilizowanymi urzędnikami krajowymi.

W załatwieniu sprawozdania, w którym Wydział krajowy podniósł wątpliwości, jakie mu się nasuwały przy wykonywaniu tej uchwały, Wysoki Sejm powziął na wniosek komisji

administracyjnej na dniu 10. Października 1883 roku uchwałą, z której podnieść tu należy następujące postanowienie:

„1. Prawo do poboru pięcioleci przyznane inżynierom i konduktorom dróg krajowych uchwałą sejmową z dnia 23. Października 1881 roku ma się poczynać od dnia powzięcia powyższej uchwały, przy zastosowaniu uchwały sejmowej z 3. Stycznia 1874 co do asygnowania 1., 2. i 3. pięciolecia w miarę ukończenia 5., 10. i 15, lat służby, licząc od rozpoczęcia takowej, pełnionej nieprzerwanie na jednej i tej samej posadzie etatowej i w tej samej klasie.“

„2. Wymierzanie powyższych pięcioleci odnosi się tylko do 7 inżynierów i 35 konduktorów objętych właściwym etatem służby drogowej, ustanowionym uchwałami sejmowymi z 21. Października 1869 i 16. Listopada 1872.“

Uchwała pozostawiła wzmiankowane powyżej trzy kategorie inżynierów, z których pierwsza tylko, objęta etatem z 1869 roku, a licząca siedmiu, porównaną jest w moc uchwały z 23. Października 1881 pod względem poborów z urzędnikami krajowymi, dwie zaś inne pozabawione są dotychczas tych korzyści.

Inżynierowie dwóch ostatnich kategorii, z których pięciu ukończywszy budowę powierzonych im dróg, są obecnie „pełniącymi obowiązki inżynierów okręgowych“ a trzej budują dotąd drogi krajowe, wnieśli niniejszą petycję, w której podnoszą, że pełnią służbę krajową nieprzerwanie od lat kilkunastu; że praca ich zjednała sobie uznanie w Wydziale krajowym i w Wysokim Sejmie; że płaca, jaką pobierają, niższą jest od płacy etatowych inżynierów okręgowych.

Dla tych powodów proszą petenci: 1. o przyznanie im lat służby czy to przy budowie dróg krajowych czy też przy konserwacji tychże odbytej; 2. o zastosowanie do nich korzyści wypływających z uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 23. Października 1881 r. a tem samem wymierzenie im kwinkweniów za przeszłość; 3. o podwyższenie czterem z pośród nich płacy do wysokości najniższej pobieranej przez aktualnych inżynierów okręgowych.

Komisya administracyjna musi podnieść, że za petentami przemawiają nader ważne względy. Kilkunastoletnie nieprzerwane trwanie ich służby drogowej, nadaje służbie tej charakter pracy stałej, pracy całego życia. Użycie ich do służby konserwacyjnej po skończonej budowie, lub do nowej budowy po dokonaniu poprzedniej, świadczy pochlebnie o ich osobistej kwalifikacyi. Skromność wynagrodzenia, jakie pobierali, a które nie dorównywało poborom inżynierów etatowych, wyklucza przypuszczenie, ażeby mogli byli w drodze oszczędności zapewnić sobie i rodzinie te korzyści, o które się dopominają.

Mimo tych względów komisya administracyjna doradza Wysokiemu Sejmowi nie zastosować do petentów uchwały z 23. Października 1881 w całej jej rozciągłości, lecz poprześcić na pięcioleciach a to dla tego, że służba drogowa uledeć ma, jak się okazuje z tegorocznego sprawozdania Wydziału krajowego, zupełnemu przeobrażeniu a projekt systematycznej organizacyi służby tej ma być przedłożonym Wysokiemu Sejmowi do zatwierdzenia. Otóż może się zdarzyć, iż niektórzy z petentów nie znajdą miejsca w ramach nowej organizacyi a w takim razie występując ze służby mieliby prawo do emerytury dla siebie i do zaopatrzenia dla rodzin swoich gdyby dziś już zastosowaną do nich została powołana uchwała sejmowa w całej swej rozciągłości. Nie chcąc z góry obciążać budżetu krajowego po za miarę ścisłej konieczności komisya administracyjna doradza poprześcić na wymierzaniu petentom pięcioleci, które im się już dziś wedle słuszności należą.

Nadto komisya nie doradza polecić Wydziałowi krajowemu, ażeby wymierzył petentom należne im pięciolecia, ale stawia wniosek do udzielania Wydziałowi krajowemu upoważnienia do wymierzania petentom pięcioleci służbowych, ponieważ nie poczytując bezpośredniego wkroczenia w administracyjny zakres działania Wydziału krajowego za pożądane.

Komisya nie badała szczególowo ani poszczególnych kwalifikacyi petentów ani też stosunku ich służbowego do Wydziału krajowego.

Dla wyłuszczonej powyżej powodów komisya administracyjna wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Upoważnia się Wydział krajowy do wymierzania inżynierom pełniącym obowiązki inżynierów okręgowych, jako też zatrudnionym przy budowie dróg krajowych, począwszy od 1. Stycznia 1889 pięcioleci służbowych na równi z inżynierami objętymi uchwałą sejmową z 23. Października 1881.“

We Lwowie dnia 10. Października 1888.

Zastępca przewodniczącego :
S. Koziebrodzki.

Sprawozdawca :
Chamiec.

